

Jó szerencsét!

Tisztelt Bányásznap Ünnepelők!

Sajátosan ünnepeljük a **70. Bányásznapot** a kialakult veszélyhelyzeti készültség miatt. Azt terveztük, hogy központi szakmai ünnepségünk résztvevőit, az ország bányászait, bányász nyugdíjasait Oroszlány Város Önkormányzata vendégszeretettel élvezve a Művelődési Központjukból köszöntjük. A pandémiás helyzet a virtuális ünnepség lebonyolítását tette lehetővé az Innovációs és Technológia Minisztérium épületéből, amelyet köszönök.

Szeretném megköszönni Oroszlány Város Önkormányzatának is, hogy vállalták és előkészítették a bányásznap ünnepséget. Ennek a városnak a vonzáskörzetében működött az utolsó jelentősebb mélyművelésű, földalatti szénbánya Márkushegyen. A bányászemberek munkája az elmúlt évtizedekben jelentős mértékben hozzájárult Oroszlány Város fejlődéséhez, az ipari kultúra megteremtéséhez, de így volt ez az ország többi szénmedencéjében is, Tatabányán, Dorogon, Borsodban, Ózd vidéken, Nógrádban, Veszprémben, Ajkán és a Mecsekben. Ennek kapcsán a 70. Bányásznap lehetőséget ad arra, hogy emlékezzünk és megköszönjük az elmúlt évtizedek szénbányászainak munkáját. Társadalmi elismerésük, munkájuk iránti szükséglet a II. világháború után, majd az olajválságot követően erősödött, az 1960-as évek közepén még több, mint 140 ezer szénbányász dolgozott Magyarországon, veszélyes körülmények között, nehéz fizikai munkát végezve. Tatabányán számolták ki, hogy ha csak az ottani szénmedencében kitermelt szén mennyiségét vennénk alapul, egy 600 méter magas piramist kell elképzelnünk. Másik összehasonlításban, ha kéttengelyes vasúti kocsiba rakták volna az itt kitermelt szenet, hatvanhatezer kilométer hosszú szerelvény jönne létre, ami másfélszer körbeérné a Földet. Ehhez kell hozzáadni a többi szénmedence hasonló termelését. Azok teljesítménye - s erről szól a Bányásznap -, akik nap, mint nap vállalták a veszélyeket, azok, akik odafigyeltek egymásra a földalatti munkavégzésben, azok, akik értéket teremtettek, és igyekeztek fegyelmükkel, közösségi hatásukkal a mindennapokra is odafigyelni, s eredményeket elérni.

Igaz ez a már megszűnt földalatti ércbányászokra is, Tapolca, Kincsesbánya, Halimba, Rudabánya, Recsk települések őrzik a hagyományokat.

Törvény volt, hogy a bányában figyelni kellett egymásra, hogy a bányavállalatoknak támogatni kellett a települések fejlődését, kultúráját, sportját, közösségi életét. Ez a bányász mentalitás, kisugárzó erő ad, adott tiszteletet a bányásznak. Egy-egy bányát ma is nosztalgiával emlegetnek a korábban ott dolgozók az összetartozás érzése, a kialakult baráti munkahelyi légkör miatt is.

Szakszervezetünk, a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete több mint 10 ezer nyugdíjas tagja közül 603-an kaptak emléklapot és bányászkersót 75-70-65-60-50 éves szakszervezeti tagságukért. Köszöntjük őket is, akik bányamunkájuk kezdetétől tartoznak közösségünkhöz. Egy főhajtással szeretnék megemlékezni azokról is, akik már nincsenek közöttünk, de sokat tettek a bányászat sikerességéért, az ország energiával, ércekkel történő ellátásáért.

Külön fejet hajtok azok előtt, akik a legtöbbet, az életüket áldozták a bányaművelés során az elmúlt több mint 200 évben.

Kedves Bányásztársaim!

A 70. Bányásznapon adódik a kérdés, hogy a földalatti bányászati szerkezetátalakítás után, amely az elmúlt évtizedekben megállapodásokra épült, a bányászatnak, a kitermelő iparágak milyen jelene, jövője lesz? Bízunk benne, hogy a Mátrai Erőmű Zrt, a Visontai és a Bükkábrányi bányáiból kitermelt tüzelőanyag felhasználásával, hazai munkaerő

igénybevételeivel, legális foglalkoztatással, a munkaügyi kapcsolatok és a kollektív szerződés fenntartásával tovább működik, erősítve az energiaellátás biztonságát, és amikor szükségessé válik a szerkezetváltás a munkavállalók számára méltányosan és igazságosan történik. Reménykedünk abban, hogy a szénkülfejtésen munkát vállalók és a fűrőtornyoknál dolgozók újra kordvedzmenyes nyugdíjban részesülhetnek. Sajnos a törvényi háttér megszűnése után új szabályozás nem született! Ezt várják az érintett bányászok, mert tudják, hogy 65 éves korukig nem képesek megfelelő fizikai állapotban ellátni feladataikat.

Tisztelt Ünneplők!

A világon, Európában és Magyarországon is az energiaipar mélyreható átalakítása zajlik. A megújuló energia kapacitások kiépülésének szükségességét nem vitatva, abban vagyunk érdekeltek a Magyar Bányászati Szövetséggel, hogy a magyar bányai ipar is kapjon lehetőséget a természeti erőforrások hasznosítására. Ehhez a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, a Miskolci Egyetem szakembereinek közreműködésével is kiváló szakmai háttéranyagokat készített „A hazai szénvagyon és hasznosítási lehetőségei”, valamint a „Szénhidrogének Magyarországon” című kiadványukkal. A bányai ipar lehetőségei függenek az európai és nemzeti szabályozástól, a környezeti szempontokat is figyelembe vevő nyersanyag politikától. Az Európai Unió kutatásra, fejlesztésre és innovációra két kísérleti projektre adott jelentős támogatást: a hidrogén gazdaság kialakítására és a tisztaszén technológiák fejlesztésére. Indokoltnak tartjuk, hogy hazánk mind a két programban vegyen részt, figyelembe véve azt is, hogy Magyarországon 1960 körül még 1,5 millió tonna szenet gázosítottak el klasszikus módon és a szénvegyészetre is jelentős kapacitások épülnek a világ több országában. Az új szemlélet szerint a nyersanyag értéklánc és a komplex hasznosítás kell, hogy előtérbe kerüljenek. Új munkahelyek létrehozását, foglalkoztatás bővítést, a bányászati szaktudás, szakképzés fejlesztésével is lehet ösztönözni.

A szénhidrogén iparban 80 éve történt a lovászi boltozaton a dr. Papp Simon geológus által kijelölt fűróponton a termelés megkezdése, 55 éve Algyőnél is az egyik kútúrás sikeressé vált. A koncessziók kihasználása, a földgáz készletezés és kereskedelem járulhat hozzá a termelés növekedéséhez, a jó minőségű munkahelyek megőrzéséhez.

Az adalékanyag bányászatban elért eredmények elismerést érdemelnek. Továbbra is indokolt, hogy az üzemekben a jövő tervezéséhez szükséges információkkal rendelkezzenek, hogy a szabályozás segítse a tudatos, kiszámítható termelést, mert ez teremti meg a biztonságos foglalkoztatás feltételeit. Az alapanyag ellátás egyes területeken, megyékben stratégiai kérdéssé vált, ez is indokolja az új jogszabályi háttér mielőbbi megteremtését.

A bányászati szaktudás hasznosul a Mecsekérc, Mecsek-Öko Zrt.-k, a Bányavagyon-hasznosító Kft. és a Regionális Hulladékkezelő tevékenységében, elsősorban a természet- és környezetvédelem, valamint a hulladékgazdálkodás területén.

Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Tisztelt Helyettes Államtitkár Asszony!

A 70. Bányásznapi adjon reményt, hogy a növekedés időszaka következik, a bányászati munka föld alatt, külszíni bányatársaságokban, olaj és gázmezőkön és a földgáztárolásban egyaránt hozzájárul ehhez és ezen keresztül a bányászok, a bányász nyugdíjasok életminőségének javításához, Magyarország sikerességéhez. Ehhez kérjük a kormányzati támogatást, a szociális párbeszédet. Köszönjük a kiváló munkát végzők elismerését.

A 70. Bányásznapot ennek reményében szervezik országsszerte a bányászati vállalkozások, a bányász települések és azok közösségei. Ebben együttműködés alakult ki az

Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesülettel is, amelynek fontos szerepe van a szakmakultúra, a bányászati hagyományok megőrzésében, fejlesztésében.

Befejezésül szeretném kifejezni a reményem, hogy a COVID-19 vírus a bányászati munkahelyeken - ahogy idáig is - az elkövetkezendő időszakban sem okoz fennakadást a termelésben, hogy a munkavállalók elkerülik a betegséget. Bízom abban, hogy a jövő évben a Bányásznapot a megszokott módon és hangulatban tudjuk ünnepelni!

Jó szerencsét!

Rabi Ferenc